

Omgevingsprogramma Deelse Kampen

Mer-beoordeling

Gemeente Gemert-Bakel

sab adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

info@sab.nl - www.sab.nl

Disclaimer tekst

Bij het samenstellen is de grootst mogelijke zorgvuldigheid nagestreefd. Toch kan de informatie in deze uitgave niet juist of onvolledig zijn.

De Opdrachtgever is hiervoor niet aansprakelijk. Als u van mening bent dat er beeldmateriaal is gebruikt waarover u het beeldrecht heeft, neem dan contact op met de opdrachtgever via onze website of bovengenoemde adres.

Copyright

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen, in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt worden in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	De mer-beoordeling	4
1.3	Leeswijzer	5
2	Kenmerken van het project	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Beschrijving van het project	6
2.3	Omvang van het project	7
2.4	Overige kenmerken van het project	7
3	Plaats van het project	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Het bestaande grondgebruik	9
3.3	Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu	10
4	Kenmerken van het potentiële effect	15
4.1	Inleiding	15
4.2	Archeologie	16
4.3	Cultuurhistorie	18
4.4	Natuur	20
4.5	Water	22
4.6	Verkeer	23
4.7	Geluid	24
4.8	Luchtkwaliteit	25
5	Conclusie	26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Gemert-Bakel heeft de ambitie om de komende tien jaar 2.400 woningen te bouwen met een focus op betaalbare woningen. Eén van de locaties die de gemeente Gemert-Bakel op het oog heeft om een uitbreiding van Gemert te realiseren ligt aan de noordzijde van Gemert. Het gaat om het gebied wat zich grofweg bevindt tussen de Boekelseweg, Peelsche Loop en Molenbroekse Loop. Dit gebied staat bekend onder de naam 'Deelse Kampen'. Om tot een verdere uitwerking van deze woningbouwambitie te komen wordt een programma in de zin van de Omgevingswet voorbereid. Het programma voorziet in een kader om circa 600 woningen in verschillende woonmilieus in het gebied te realiseren. Tevens is in het programma een mobiliteitshub opgenomen en wordt voorzien in nieuwe ontsluitings-, groen- en waterstructuren.

Globale begrenzing omgevingsprogramma Deelse Kampen (bron: PDOK viewer).

Bij de voorbereiding van een programma dat het kader vormt voor projecten die in bijlage V van het Omgevingsbesluit zijn opgenomen, is het volgens artikel 16.36 noodzakelijk te beoordelen of sprake is van aanzienlijke milieueffecten en of een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

Uit paragraaf 1.2 volgt dat het programma uitsluitend voorziet in kaders voor activiteiten waarvoor geen drempelwaarden gelden. Vanwege het feit dat drempelwaarden ontbreken is een mer-beoordeling nodig en is voorliggend document opgesteld.

Ook dient op basis van het Omgevingsbesluit een mer-beoordelingsbesluit te worden genomen door het bevoegde gezag. Het bevoegd gezag besluit of, vanwege de aanzienlijke effecten die het voorgenomen project mogelijk voor het milieu kan hebben, een milieueffectrapport moet worden opgesteld.

In het kader van voorgaande is voorliggende mer-beoordeling opgesteld. Deze kan tevens worden gebruikt als aanmeldingsnotitie. Op basis van deze aanmeldingsnotitie kan het bevoegd gezag de gevolgen beoordelen van het project en de beslissing nemen of er een milieueffectrapport noodzakelijk is in het kader van dit project.

1.2 De mer-beoordeling

Het instrument milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (hierna: mer) is een hulpmiddel om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De wetgeving rond de mer is opgenomen in afdeling 16.4 van de Omgevingswet en in hoofdstuk 11 en bijlage V bij het Omgevingsbesluit. In het Omgevingsbesluit (Bijlage V) staat wanneer een mer of mer-beoordeling aan de orde is. Het project dat mogelijk wordt gemaakt en de omvang ervan zijn daarbij bepalend.

Bij een mer-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk aanzienlijke milieueffecten heeft. Als dat zo is, moet een milieueffectrapport (hierna: MER) worden opgesteld. In artikel 11.10 van het Omgevingsbesluit zijn de onderdelen opgenomen die in de mer-beoordeling moeten worden beschreven:

- het project, met in ieder geval een beschrijving van:
 - de fysieke kenmerken van het gehele project en, als dat van toepassing is, van de sloopactiviteiten;
 - de locatie van het project, met bijzondere aandacht voor de kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het project van invloed kan zijn;
- de mogelijke aanzienlijk milieueffecten van het project;
- voor zover er informatie over deze effecten beschikbaar is: de mogelijk aanzienlijke milieueffecten van het project als gevolg van:
 - de verwachte residuen en emissies en de productie van afvalstoffen; en
 - het gebruik van natuurlijke bronnen, waaronder bodem, land, water en biodiversiteit.

Hierbij moet rekening worden gehouden met de relevante criteria van bijlage III bij de mer-richtlijn en, voor zover relevant, met de beschikbare resultaten van andere relevante beoordelingen van de milieueffecten.

Tot slot kan een beschrijving worden bijgevoegd van de kenmerken van het voorgenomen project en van de voorgenomen maatregelen om mogelijk aanzienlijke milieueffecten te vermijden.

Voorafgaand aan de besluitvorming over het besluit, moet een aanmeldingsnotitie worden ingediend bij het bevoegd gezag. Op grond van de inhoud van deze notitie moet het bevoegd gezag binnen zes weken beoordelen of sprake is van aanzienlijke milieueffecten en of een MER nodig is. Het bevoegd gezag kan de mer-beoordelingsbeslissing tegelijk met het ontwerpbesluit voor het project nemen.

Toetsing aan het Omgevingsbesluit

Onderhavig project betreft een gebiedsontwikkeling met circa 600 woningen en een mobiliteitshub met bijbehorende ontsluitings-, groen- en waterstructuren. Het gaat om een project zoals benoemd in bijlage V van het Omgevingsbesluit, namelijk 'een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en de aanleg van parkeerterreinen' (nummer J11). Voor dit project geldt een mer-beoordelingsplicht, aangezien sprake is van aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject. Een directe mer-plicht is voor projecten onder nummer J11 niet van toepassing.

Doel m.e.r.-beoordeling

Het doel van een mer-beoordeling is het geven van inzicht in de milieueffecten van het voorgenomen project aan het bevoegd gezag. Er wordt in een mer-beoordeling een antwoord gegeven op de vraag of er vanwege de uitvoering van het project aanzienlijke milieueffecten zijn te verwachten. In voorliggend rapport wordt inzicht gegeven in de milieueffecten en daarmee vormt dit rapport de benodigde mer-beoordeling. Het rapport is de aanmeldingsnotitie waarmee het college een mer-beoordelingsbeslissing wordt gevraagd over de bijbehorende procedure voor het wijzigen van het (tijdelijk) omgevingsplan.

Criteria voor toetsing

In het voorliggend rapport wordt op de milieueffecten van het voornoemde project ingegaan, waarbij, conform artikel 11.10 van het Omgevingsbesluit, ingezoomd wordt op de volgende onderdelen:

- kenmerken van het project;
- de locatie van het project;
- de verwachte residuen en emissies en de productie van afvalstoffen; en
- het gebruik van natuurlijke bronnen, waaronder bodem, land, water en biodiversiteit.

Aan de hand van de behandeling van deze criteria wordt onderzocht of voor de ontwikkelingen al dan geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgen drie hoofdstukken waarin nader wordt ingegaan op het onderhavige project en de eventuele milieugevolgen: er wordt ingegaan op de kenmerken van het project in hoofdstuk 2, in hoofdstuk 3 wordt de plaats van het project beschreven en de kenmerken van het potentiële effect komen in hoofdstuk 4 aan bod. Het rapport wordt afgesloten met een eindconclusie in hoofdstuk 5.

2 Kenmerken van het project

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van het project besproken. De aard en de omvang van het project worden in beeld gebracht. Ook wordt gekeken naar overige aspecten: cumulatie, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en de risico op ongevallen.

2.2 Beschrijving van het project

In het nieuwe woongebied Deelse Kampen is straks ruimte voor een aantal onderscheidende woonsferen. Ingeschat wordt dat er circa 600 woningen in dit nieuwe woongebied kunnen komen. Een gevarieerd én betaalbaar aanbod om zowel in de behoefte van de Gemertse inwoners als ook te voorzien in de regionale behoefte is het uitgangspunt. Daarbij biedt woongebied Deelse Kampen straks ruimte aan alle doelgroepen; van starters tot senioren en van kleine één of twee persoonshuishoudens tot gezinnen.

Visiebeeld Omgevingsprogramma Deelse Kampen (bron: SAB).

Bij de ontwikkeling van het woongebied Deelse Kampen geven bestaande kwaliteiten en structuren identiteit aan de nieuwe buurt. De Molenbroekse Loop, Groenesteg, Boekelseweg, en Deel zijn de structuurlijnen, die allen een rol spelen in de ontwikkeling van het gebied. De Molenbroekse Loop krijgt meer ruimte en een natuurlijke uitstraling. Dit is straks, samen met de Peelsche Loop een fantastisch gebied om te recreëren en heeft ook veel potentie voor het versterken van de biodiversiteit.

De cultuurhistorisch waardevolle bebouwing aan de Deel en Deelse Kampen worden in de ontwikkeling zorgvuldig ingepast. Daarnaast wordt de historische landweer zichtbaar gemaakt en vormt het de noordelijke rand van de nieuwe woonbuurt.

Het natuurlijk water & bodem systeem is leidend voor de inrichting van het gebied. De sponswerking van de hoger gelegen zandgronden wordt versterkt en in het gebied is ruimte voor de waterbergingsopgave van Gemert-Noord in een lagergelegen retentiegebied langs de Molenbroekse Loop. De overgang van de hoger gelegen essen naar de westelijk gelegen lagere gronden wordt zichtbaar in de hoofdstructuur door hier de belangrijkste ontsluitingsweg te situeren.

De Groenesteeg wordt opgewaardeerd zodat autoverkeer uit het nieuwe woongebied via de Boekelseweg en de Pandelaar/Koksedijk aansluit op het autonetwerk. Daarmee wordt het autoverkeer zoveel mogelijk gestimuleerd om de kern heen te rijden (via de Noordom). Vlakbij de rotonde Boekelseweg-Noordom is een mobiliteitshub beoogd, waar diverse vormen van vervoer samenkomen, waaronder in elk geval bushaltes en fietsparkeerplekken. Voor fietsers wordt voorzien in goede aansluitingen richting de kern van Gemert via de Deel en het vrijliggende fietspad langs de Boekelseweg.

2.3 Omvang van het project

De oppervlakte van het totale gebied waarop het programma betrekking heeft bedraagt circa 50 hectare. Binnen het gebied is de realisatie van circa 600 woningen, een mobiliteitshub en bijbehorende ontsluitingsstructuur, groenstructuren en waterhuishoudkundige structuur voorzien. Dit gebied is circa 27 hectare groot. De toekomstige ligging van de bouwvelden en structuren is op hoofdlijnen bepaald en daarmee het beoogde ruimtebeslag hiervoor.

2.4 Overige kenmerken van het project

2.4.1.1 Cumulatie met andere projecten

Cumulatie met andere projecten is niet aan de orde. Er wordt dus geen cumulatie verwacht met andere ontwikkelingen in de directe nabijheid van het besluitgebied.

2.4.1.2 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Natuurlijke hulpbronnen zijn alle in de natuur aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn. Naast natuurlijke grondstoffen, die in productieprocessen gebruikt worden, maken hulpbronnen (economische) activiteiten mogelijk (deze worden daarbij niet verbruikt). De toetsing in deze paragraaf blijft beperkt tot het gebruik van natuurlijke hulpbronnen die binnen dan wel in de directe nabijheid van het besluitgebied voorkomen.

Tijdens de realisatie van de beoogde nieuwbouw wordt tijdelijk gebruik gemaakt van brandstof, elektriciteit, eventueel spoelwater en eventueel grond bij de graafwerkzaamheden. De precieze hoeveelheden en te gebruiken bouwstoffen zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken.

De nieuwe functies binnen het project maken geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen in de directe nabijheid van het besluitgebied.

In het geheel legt het project hiermee geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.

2.4.1.3 Productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder

Tijdens de tijdelijke realisatie van de nieuwbouw wordt gewerkt met stikstof- en fijnstof-emitterende materieel (machines, etc.). Hiernaast zullen de aanlegwerkzaamheden in beperkte mate gepaard gaan met afvalstoffen (zoals overtollig bouwmaterialen) en hinder (bijv. geluid). Verder vindt geen productie plaats die leidt tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen.

De beoogde ontwikkeling heeft een verkeersaantrekkende functie. Er is daarom sprake van mogelijke effecten op het gebied van geluid, lucht en verkeer (bijvoorbeeld hinder, doorstroming, veiligheid). Deze aspecten zullen in het navolgende onderzocht worden.

2.4.1.4 Risico van ongevallen

De beoogde ontwikkeling maakt geen risicovolle activiteiten mogelijk. De omgeving zal ten gevolge van de ontwikkeling dan ook geen risico ondervinden.

3 Plaats van het project

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de omgeving waarin de activiteiten plaatsvinden, alsmede de eventuele kwetsbaarheid van dit gebied voor de voorgenomen activiteiten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het besluitgebied zelf, maar ook naar de aangrenzende gebieden.

3.2 Het bestaande grondgebruik

Het besluitgebied ligt aan de noordzijde van Gemert. Het gaat om het gebied wat zich grofweg bevindt tussen de Boekelseweg, Peelsche Loop en Molenbroekse Loop. Dit gebied staat bekend onder de naam 'Deelse Kampen'. Het gebied bevindt zich aan de rand van de dorpskern en grenst direct aan de woongebieden Doonheide en Molenbroek. Het besluitgebied zelf is grotendeels onbebouwd en in gebruik als agrarisch gebied. Langs de Deel, Groenesteeg en Deelse Kampen bevinden zich enkele woningen en agrarische bedrijven. Als onderdeel van de woningbouwontwikkeling Doonheide II zijn langs de Boekelseweg twee nieuwe woonerven en een volkstuintencomplex in het besluitgebied gerealiseerd.

Globale begrenzing omgevingsprogramma Deelse Kampen (bron: PDOK viewer).

3.3 Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

3.3.1 Inleiding

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu heeft te maken met de gevoeligheid van gebieden voor ontwikkelingen. In het kader van deze mer-beoordeling is een analyse gedaan naar het voorkomen van en het mogelijke effect van de ontwikkeling op zogenaamde gevoelige gebieden, zoals gedefinieerd in bijlage III van de EU-Richtlijn. Echter, behalve gebieden die op grond van de richtlijn als gevoelig worden beschouwd, zijn er ook gebieden waar krachtens nationale en provinciale regels in het kader van deze mer-beoordeling rekening mee dient te worden gehouden.

Het resultaat van de analyse wordt hierna beknopt gepresenteerd. Wanneer er een grote relevantie is voor de in deze mer-beoordeling centraal staande ingrepen, wordt er een toelichting gegeven.

3.3.2 Overzicht gevoelige gebieden III EU-Richtlijn

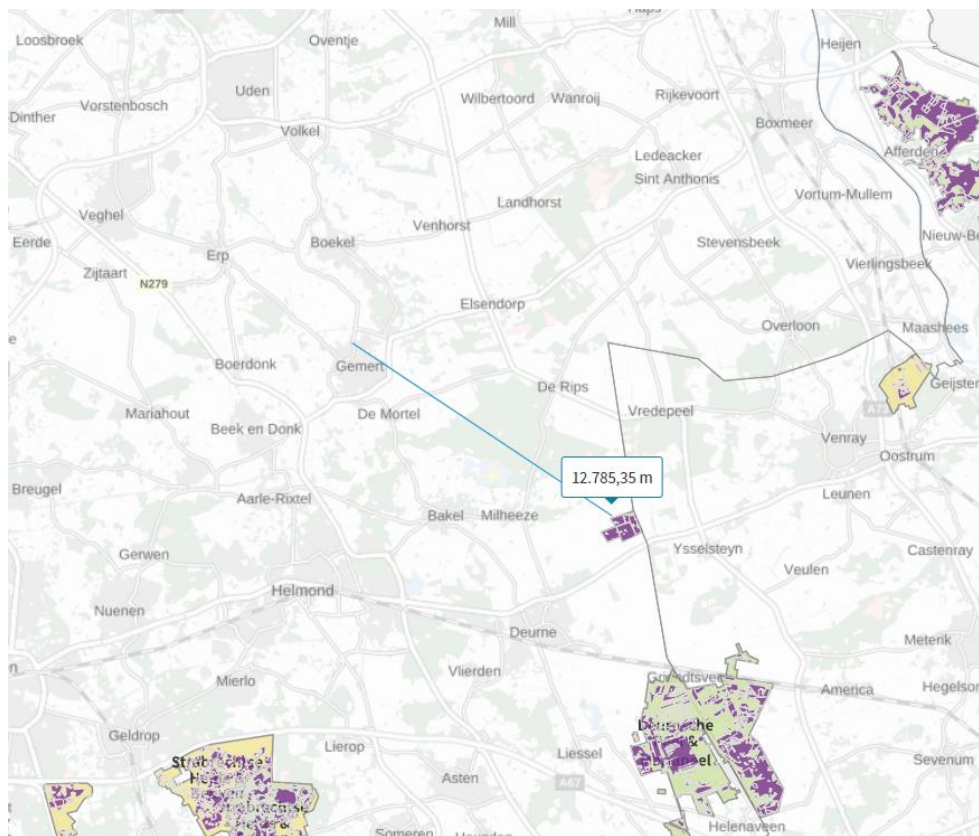
In de navolgende tabel is de toetsing opgenomen aan alle typen gebieden zoals genoemd in bijlage III van de Richtlijn.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Wetlands	Conventie van Ramsar	In of in de directe nabijheid van het besluitgebied zijn geen aangewezen Wetlands aanwezig.
Kustgebieden		Het besluitgebied is niet gelegen in een kustgebied.
Berggebieden en bosgebieden	Omgevingswet	Het besluitgebied is niet gelegen in een berg- of bosgebied.
Reservaten en natuurparken: – Nationale Landschappen – Nationale Parken	Nationale Landschappen zijn benoemd in de Nota Ruimte; Nationale Parken zijn onderdeel van de NNN (voorheen EHS).	Het besluitgebied ligt niet in een Nationaal Landschap en/of Nationaal Park.
Speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)	– Omgevingswet – Besluit activiteiten leefomgeving	In de omgeving van het besluitgebied liggen Natura 2000-gebieden (zie verder onder 1).
Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden	Europese milieuriichtlijnen (o.a. kaderrichtlijn Lucht-kwaliteit, kaderrichtlijn Water)	Het besluitgebied ligt niet in gebieden waar op basis van communautaire wetgeving reeds normen worden overschreden.

Gebieden met hoge bevolkingsdichtheid		Het besluitgebied is niet gelegen in een gebied met hoge bevolkingsdichtheid.
Landschappen van: – historisch belang – cultureel belang – archeologisch belang	– Besluit kwaliteit leefomgeving – Omgevingsplan – Gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan	Het besluitgebied ligt in een zone met archeologische (verwachtings)waarden (zie verder onder 2). Tevens zijn in het besluitgebied cultuurhistorische waarden aanwezig (zie verder onder 3).

1. Natura 2000-gebied

Het besluitgebied ligt niet in een Natura 2000-gebied (zie navolgende afbeelding). Wel liggen Natura 2000-gebieden op grotere afstand van Gemert. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op ruim 12 kilometer afstand en betreft het gebied “Deurnsche Peel en Mariapeel”.

Dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden rondom het besluitgebied (bron: Aerials).

Met het plan wordt een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk gemaakt. Het is uitgesloten dat bijvoorbeeld licht, trillingen of geluid afkomstig van de ontwikkeling op deze grote afstand het Natura 2000-gebied kan verstoren. Wel is met de ontwikkeling een toename van stikstofemissie te verwachten. Gelet op de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en het feit dat er op basis van het huidige agrarisch grondgebruik mogelijkheden zijn om intern te salderen is de kans zeer beperkt dat sprake zal zijn van mogelijk significant negatieve effecten op de

instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstof. Om die reden wordt dit aspect daarom in hoofdstuk 4 niet nader onderzocht.

2. Archeologische waarden

Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Omgevingswet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het uitgangspunt is dat de beschermingsniveaus zoals die in de eerdere wetten en regelingen golden, worden gehandhaafd. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Binnen het besluitgebied gelden op grond van het (tijdelijk) omgevingsplan archeologische verwachtingswaarden. Ook is bekend dat ten zuiden van de Peelsche Loop een oude landweer (een verdedigingslinie in het landschap, bestaande uit greppels, allen en struikgewas) ligt, waardoor het aannemelijk is dat deze ook in het besluitgebied ligt. Dit maakt dat er mogelijk nog archeologische waarden in de ondergrond aanwezig zijn. Dit aspect wordt in hoofdstuk 4 daarom nader onderzocht.

3. Cultuurhistorische waarden

Uit Europees beleid volgt dat voorafgaand aan de uitvoering van plannen onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van cultuurhistorische waarden en daar in de ontwikkeling van plannen zoveel mogelijk rekening mee te houden. De essentie van deze wetgeving is de bescherming van het cultureel erfgoed en landschap.

Oude akkers

Een groot deel van het besluitgebied heeft een beschermde status als oude akker en maakt deel uit van het akkercomplex Doonheide / Lodderdijk. Dit zijn akkergebieden die kadastraal uit meerdere, soms heel veel, percelen bestaan, zonder dat op de perceelsgrenzen begroeiing aanwezig is. Soms zijn die grenzen in het veld gemarkeerd door een greppeltje of grasrand of door een steen of ander merkteken. Buitenom was er wel begroeiing van struiken, hakhout, en bomen. De open akkers zijn meestal onbewoond. De bolle akkers zijn zeer oude landschappelijke structuren, op en rond de bolle akkers worden vaak veel archeologische sporen aangetroffen.

Gehuchten

Deel en Deelse Kampen waren van oorsprong gehuchten, bestaande uit een cluster van boerderijen langs de randen van de bolle akkers. De bebouwing bestond voornamelijk uit langgevelboerderijen. Deze gehuchten zijn nog goed herkenbaar en enkele gebouwen zijn monumentaal dan wel van beeldbepalende/cultuurhistorische betekenis.

Molenbiotoop

Voor het zuidwesten van het projectgebied geldt dat een gedeelte hiervan binnen de vrijwaringszone van de molenbiotoop van molen 'De Bijenkorf' valt. Binnen deze zone gelden regels ter bescherming van de molen. De maximale bouwhoogte binnen deze zone dient berekend te worden middels een formule.

Gelet op het voorgaande worden de cultuurhistorische waarden in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

3.3.3 Toetsing overige gevoelige gebieden

Naast de gebiedstypen die specifiek zijn genoemd in bijlage III van de Richtlijn, is getoetst aan de gevoelige gebieden op grond van overig nationale of provinciale wetgeving of beleid.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur)	Provinciale verordening	Het besluitgebied maakt deel uit van het Natuurnetwerk Brabant (NNB), (zie onder 4).
Gebied geschikt voor beschermde soorten	– Omgevingswet – Besluit activiteiten leefomgeving	Het besluitgebied is mogelijk geschikt voor beschermde soorten (zie verder onder 5).
Weidevogelgebied en ganzenfoeragegebied	Provinciale verordening	Het besluitgebied ligt niet in een beschermingsgebied voor weidevogels en ligt ook niet in de nabijheid van een dergelijk gebied.
Stiltegebied	Provinciale verordening	Het besluitgebied is niet gelegen in een stiltegebied.
Bodembeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het besluitgebied is niet gelegen in een bodembeschermingsgebied.
Grondwaterbeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het besluitgebied is niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied.

4. Natuurnetwerk Brabant

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk (artikel 7.8 Bkl).

Raadpleging van de TAM-omgevingsverordening Noord-Brabant laat zien dat de Peelsche Loop is aangewezen als Natuurnetwerk Noord-Brabant (NNB), de attentiezone waterhuishouding en het behoud en herstel van watersystemen voor het onderzoeksgebied relevant. Tevens is een groen-blauwe structuur tussen de Peelse Loop en Molenbroekseloop voorzien van de status NNB. Navolgende afbeelding laat dit zien. Om deze reden wordt dit aspect nader onderzocht in hoofdstuk 4.

Locatie NNB (groen), attentiezone waterhuishouding (lichtgroen, gelijk aan NNB) en behoud en herstel van watersystemen (paars gestreept) met het onderzoeksgebied globaal rood omlijnd (bron: TAM-omgevingsverordening Noord-Brabant).

5. Beschermd soorten

Gelet op het karakter van het besluitgebied en haar omgeving kunnen mogelijk beschermde dier- of plantensoorten aanwezig zijn, dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

4 Kenmerken van het potentiële effect

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de potentiële effecten van de activiteiten. In dit hoofdstuk gaat het om de interactie tussen beide voorgaande hoofdstukken. Hetgeen beschreven is over de kenmerken van het plan en de plaats van het plan zijn bepalend voor de milieuaspecten die in dit hoofdstuk nader aan de orde worden gesteld. Voor alle thema's geldt dat conform de Europese richtlijn gelijktijdig wordt op de duur, frequentie en onomkeerbaarheid van het effect. Tevens wordt aandacht besteed aan de mogelijke cumulatieve effecten op de diverse aspecten als gevolg van de komst van de woningen.

Hoofdstuk 2 laat zien dat het programma de realisatie van circa 600 woningen voor ogen heeft met een mobiliteitshub en bijbehorende ontsluitings-, water- en groenstructuren. Dit is een ontwikkeling die zorgt voor de aantrekking van verkeer en een substantiële toename aan verhard oppervlak in het besluitgebied.

Hoofdstuk 3 laat zien dat de omgeving van het besluitgebied een beperkt aantal kwetsbaarheden kent. In het besluitgebied bevinden zich provinciaal beschermde natuurgebieden, archeologische en cultuurhistorische waarden. Daarnaast kunnen beschermde dier- of plantensoorten in het besluitgebied aanwezig zijn.

Nader te beoordelen aspecten

Op basis van de voorgaande twee hoofdstukken worden de volgende milieuaspecten in dit hoofdstuk nader behandeld:

- archeologie: volgens het (tijdelijk) omgevingsplan zijn archeologische verwachtingswaarden in het besluitgebied aanwezig. Tevens is bekend dat er ten zuiden van de Peelsche Loop een landweer ligt. Er zal nader worden beoordeeld of sprake is van negatieve effecten op de archeologische waarden.
- cultuurhistorie: het besluitgebied maakt onderdeel uit van een oud akkercomplex. Tevens zijn er verschillende monumentale/beeldbepalende/cultuurhistorische gebouwen in het besluitgebied aanwezig en ligt het zuidoostelijk deel van het gebied binnen de zone van een molenbiotop. Er zal nader worden beoordeeld of sprake is van negatieve effecten op de cultuurhistorische waarden.
- natuur: de ontwikkeling kan wat betreft soortenbescherming leiden tot negatieve milieueffecten op beschermde flora en fauna. Ook zijn er vanuit de gebiedsbescherming mogelijk negatieve milieueffecten met betrekking tot NNB-gronden. Er zal nader worden beoordeeld of sprake is van negatieve effecten op de natuurwaarden.
- water: de ontwikkeling zal leiden tot een toename van verharding in het gebied. Er zal nader worden beoordeeld of sprake is van negatieve effecten op de waterhuishouding.

- verkeer: de nieuwe ontwikkeling zal leiden tot een toename van het (gemotoriseerde) verkeer. Er zal nader worden beoordeeld of sprake is van negatieve (milieu-)effecten op het gebied van doorstroming en veiligheid.
- geluid: de ontwikkeling heeft een verkeersaantrekkende werking en leidt dus mogelijk ook tot een toename van geluid (door verkeer) op de omgeving.
- luchtkwaliteit: de toename van het verkeer kan leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Aspecten waarbij op voorhand geen effecten zijn te verwachten

Van de overige milieuaspecten wordt op basis van de beoordeling van de kenmerken het concrete plan en de bestaande situatie zoals omschreven in de voorgaande hoofdstukken op voorhand verwacht dat deze niet leiden tot betekenisvolle milieueffecten. Om alle aspecten nog kort langs te lopen:

- bodem: de ontwikkeling bevat geen onderdelen die mogelijk bedreigend zijn voor de bodem. De te realiseren woningen zullen naar verwachting niet leiden tot grondverontreiniging.
- omgevingsveiligheid: de beoogde functies in de ontwikkeling leiden niet tot omgevingsveiligheidseffecten.
- geurhinder: de beoogde functies in de ontwikkeling leiden niet tot geurhinder.

De voorgaande aspecten worden daarom in deze mer-beoordeling niet nader besproken.

Opzet van de beoordeling

De inhoud van de mer-beoordeling is met name gebaseerd op algemeen beschikbare informatie, aangevuld met onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het programma.

4.2 Archeologie

4.2.1 Huidige situatie

Uit het (tijdelijk) omgevingsplan blijkt dat vrijwel het hele besluitgebied een archeologische verwachtingswaarde heeft. Voor deze gronden geldt dat onderzoek noodzakelijk is bij bodemingrepen groter dan 500 m² of 2.500 m² en dieper dan 40 cm onder maaiveld.

Daarnaast geldt dat ten zuiden van de Peelsche Loop een oude landweer ligt, een verdedigingslinie in het landschap, bestaande uit greppels, wallen en struikgewas. Voor de ontwikkeling van naastgelegen gebied, Doonheide II, is archeologisch onderzoek verricht, waarmee het tracé van de landweer is vastgesteld. Dit tracé wordt daar middels verschillende verwijzingen herkenbaar gemaakt. Het is aannemelijk dat de landweer ook binnen het besluitgebied aanwezig is. De Heemkundekring Gemert veronderstelt in een artikel dat de landweer mogelijk langs de Groenesteeg lag (zie navolgende afbeelding).

Mogelijke ligging van landweer (rood gestippeld), aangeduid op een historische kaart van anno 1837 (bron: Heemkundekring Gemert).

4.2.2 Effecten ontwikkeling

Met de realisatie van de verschillende ambities uit het programma zullen bodemingrepen uitgevoerd gaan worden die de beschreven onderzoeksgrenzen zullen overschrijden. Dat betekent dat er een onderzoeksplicht geldt voordat de verschillende ontwikkelingen gerealiseerd kunnen worden.

Om het tracé van de landweer en de archeologische waarden binnen het besluitgebied te kunnen vaststellen is een volledig veldonderzoek noodzakelijk, wat op dit moment gezien de eigendomssituatie en huidig agrarisch gebruik van de gronden niet mogelijk is. In algemene zin geldt te allen tijde dat mochten er bij graafwerkzaamheden onverhoopt archeologische resten worden aangetroffen een meldingsplicht conform de Omgevingswet (afdeling 19.2) geldt.

De aanwezige archeologische waarden in het besluitgebied worden in het (tijdelijk) omgevingsplan beschermd middels archeologische dubbelbestemmingen. Hierdoor kunnen zonder vervolgonderzoek de gewenste bodemingrepen niet plaatsvinden.

Daarbij komt dat binnen het programma de ambitie is om de historische landweer zichtbaar te maken en onderdeel uit te laten maken van de landschappelijke drager Groenesteeg als de noordelijke rand van de nieuwe woonbuurt. Op deze manier heeft het aspect archeologie een nadrukkelijke plek gekregen in de vormgeving van de ambities binnen het programma.

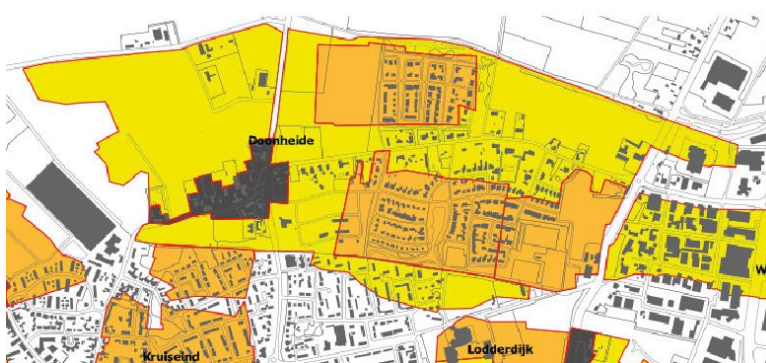
Op basis hiervan kan worden aangenomen dat wat betreft archeologie hierdoor de gevolgen op z'n hoogst beperkt zijn en geen sprake is van een negatief milieueffect.

4.3 Cultuurhistorie

4.3.1 Huidige situatie

Oude akkers

Een groot deel van het besluitgebied heeft een beschermde status als oude akker en maakt deel uit van het akkercomplex Doonheide / Lodderdijk. Dit zijn akkergebieden die kadastraal uit meerdere, soms heel veel, percelen bestaan, zonder dat op de perceelsgrenzen begroeiing aanwezig is. Soms zijn die grenzen in het veld gemarkeerd door een greppeltje of grasrand of door een steen of ander merkteken. Buitenom was er wel begroeiing van struiken, hakhout, en bomen. De open akkers zijn meestal onbewoond. De bolle akkers zijn zeer oude landschappelijke structuren, op en rond de bolle akkers worden vaak veel archeologische sporen aangetroffen.

Oude akkers met beschermde status (geel: kampen, oranje: open akker, grijs: gehucht) (bron: Beleid Oude Akkers, gemeente Gemert-Bakel)

Ten behoeve van het programma zijn de cultuurhistorische waarden geïnventariseerd. Uit het onderzoek¹ komt naar voren dat de oude akker zoals die planologisch beschermd is, in zijn totaliteit nog steeds een hoge waarde heeft. Daarbij gaat het onder meer om de ensemblewaarde met het gehucht Deel en de gaafheid van het landgebruik. Wel geldt dat de verkaveling en perceelsrandbeplanting zijn aangetast, maar omdat ter plaatse van de oude akker de 'kamers' binnen de beplanting vrij groot waren is het effect van het verdwijnen volgens RAAP beperkt. Ook de oude akker ten zuiden van de weg Deel tot aan de Molenbroekseloop kent een hoge cultuurhistorische waarde. Daarbij speelt het monument aan de Deel 80 en de ensemblewaarde met de omgeving (zichtlijnen op oude akker en molen De Bijenkorf) een belangrijke rol, maar moet ook geconstateerd worden dat reeds ingezette ontwikkelingen aan de zuidkant van de Deel de gaafheid van het akkercomplex aantasten.

De ontginning tussen Groenesteeg en Peelse Loop heeft een gemiddelde tot hoge waarde. Deze waardering is iets geringer, omdat deze minder oud is en een mindere relatie met de bebouwingsconcentratie heeft.

¹ RAAP (2023). Een cultuurhistorisch onderzoek voor de Deelse Kampen en omgeving (gem. Gemert-Bakel). ISSN: 0925-6229. 8 september 2023.

Vanuit cultuurhistorisch perspectief heeft het laagste deel van het landschap de minste waarde. Doordat vele singels hier verdwenen zijn is de openheid van het landschap fors veranderd, de waterloop is verplaatst en de aangrenzende kassen hebben invloed op het karakter van het landschap. Ook de champignonkwekerij aan de Boekelseweg en de beoogde erven doen afbreuk aan de cultuurhistorische waarde van het gebied.

Gehuchten

Deel en Deelse Kampen waren van oorsprong gehuchten, bestaande uit een cluster van boerderijen langs de randen van de bolle akkers. De bebouwing bestond voornamelijk uit langgevelboerderijen. Deze gehuchten zijn nog goed herkenbaar en enkele gebouwen zijn monumentaal dan wel van beeldbepalende/cultuurhistorische betekenis.

Molenbiotoop

Voor het zuidwesten van het projectgebied geldt dat een gedeelte hiervan binnen de vrijwaringszone van de molenbiotoop van molen 'De Bijenkorf' valt. Binnen deze zone gelden regels ter bescherming van de molen. De maximale bouwhoogte binnen deze zone dient berekend te worden middels een formule.

4.3.2 Effecten ontwikkeling

Oude akkers en gehuchten

Het cultuurhistorisch onderzoek laat zien dat het besluitgebied een lange historie kent en dat de cultuurhistorische waarde van grote delen van het gebied hoog zijn. Met name de gehuchten Deelse kampen en Deel zijn zeer karakteristiek. Het gaat daarbij om de ensemblewaarde van historische erven met waardevolle bebouwing en de verweving met de omliggende agrarische percelen.

In het programma wordt daarbij aangegeven dat dit gegeven een uitdaging betreft voor de beoogde ontwikkeling. Een verdere verstedelijking op de hogere gronden past bij het oorspronkelijke occupatiepatroon, maar daarbij moet met respect worden omgegaan voor de bestaande cultuurhistorische waarden, die ook weer belangrijk zijn als identiteitsdrager van het gebied.

In het programma komt dit onder meer tot uiting door een oorspronkelijk zandpad dat het gebied voor de ruilverkaveling dooraderde als route in de beoogde ontwikkeling wordt hersteld. Ook wordt een nieuwe invulling gegeven aan het kleinschalige kampenlandschap van voor de ruilverkaveling. De woonvelden krijgen een groene omzoming door onder meer bomenlanen, struweel en erfafscheidingen, die refereren aan het vroegere fijnmazige landschap. De historische bebouwing van de gehuchten wordt in het programma ingepast en blijft als ensemble herkenbaar. Woningbouw in dit deel van het besluitgebied heeft een veel kleinschaliger en landschappelijk karakter in de vorm van het woonmilieu 'wonen op het erf'. Op deze manier is de woningbouwopgave zo veel mogelijk met respect van het behoud van de cultuurhistorische waarden in het besluitgebied vormgegeven.

Het deel van het besluitgebied wat binnen de zone van de molenbiotoop ligt is relatief beperkt van omvang. Bovendien is een groot deel van deze gronden binnen het programma voorzien van nieuwe water- en groenstructuren. Het is echter niet uit te sluiten dat nieuwe bebouwing wordt opgericht binnen de zone van de molenbiotoop. Bouwhoogtes zijn op dit moment nog niet bekend, maar omdat het besluitgebied zich aan de rand van de molenbiotoop bevindt en er tussen het visiegebied en de molen reeds bebouwing aanwezig is, is het aannemelijk dat nieuwe bebouwing niet direct tot een onevenredige aantasting van de windvang van de molen zal leiden. Bij de verdere uitwerking van het programma richting een stedenbouwkundig plan/planologische procedure zal dit nader onderzocht moeten worden. Een eventueel accent binnen het woonmilieu 'wonen aan de beekzone' zal daarbij om speciale aandacht vragen.

4.4 Natuur

Het besluitgebied kenmerkt zich grotendeels door agrarische gronden met enkele erven. De Peelsche Loop en de Molenbroekseloop zijn belangrijke structuren aan de randen van het besluitgebied met natuurwaarden. De Peelsche Loop en het noordelijk deel van de Molenbroekseloop zijn onderdeel van Natuurnetwerk Noord-Brabant (NBB).

20

4.4.2 Effecten ontwikkeling

Beschermde gebieden

De door de provincie beschermde natuurwaarden in het besluitgebied worden binnen het programma niet voorzien van ontwikkelambities. Er zal wel gekeken worden of er mogelijkheden ontstaan om wandelpaden richting bijvoorbeeld de Peelsche Loop aan te leggen. Voor de Molenbroekse Loop geldt wel dat deze meer ruimte krijgt en een meer natuurvriendelijke inrichting. Dit is straks, samen met de Peelsche Loop een fantastisch gebied om te recreëren en heeft ook veel potentie voor het versterken van de biodiversiteit. Omdat in het besluitgebied ook robuuste groenstructuren met mogelijkheden voor het maken van ommetjes zijn opgenomen, zijn nieuwe bewoners niet per definitie aangewezen op de omringende natuur en zal de recreatieve druk in de beschermde gebieden naar verwachting niet significant toenemen. Op basis hiervan zijn negatieve effecten op beschermde natuurgebieden niet aan de orde.

Beschermde soorten

Voor het programma is een quick scan natuur+² uitgevoerd. De quick scan geeft enerzijds inzicht in de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten, anderzijds worden kansen gepresenteerd voor het versterken van natuurwaarden in het besluitgebied.

Wat betreft beschermde soorten blijkt uit de quick scan dat er mogelijk nestplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig zijn van buizerd, ransuil, sperwer, wespen-dief, boomvalk, roek, kerkuil en steenuil. Ook zijn er mogelijk verblijfplaatsen of essentiële elementen van vleermuizen, das en eekhoorn aanwezig. Om hierover duidelijkheid te krijgen, dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Dit onderzoek zal bij de verdere uitwerking van de plannen worden uitgevoerd. Mocht uit dit onderzoek blijken dat beschermde soorten in het besluitgebied aanwezig zijn dan dient een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te worden aangevraagd en moeten mitigerende maatregelen worden uitgevoerd. Deze werkwijze en onderzoeksmethodiek is algemeen bekend binnen de ruimtelijke planvorming en zal worden opgevolgd binnen deze ontwikkeling.

Naast het inventariseren welke beschermde natuurwaarden mogelijk in het besluitgebied aanwezig zijn, is in de quick scan gekeken welke kansen er liggen voor het versterken van de natuur in het visiegebied. Hiervoor geldt het principe van de 5 V's voor fauna (voedsel, vocht, veiligheid, voortplanting, verbinding). In het programma is verder invulling gegeven aan dit principe. Voor een aantal nader te bepalen doelsoorten wordt ingezet op het versterken van de biodiversiteit. Op voorhand worden kansen gezien voor vleermuizen (netwerk van hoofdgroenstructuren), bever (natuurvriendelijke inrichting Molenbroekse Loop), amfibie & libelle (poelen) en de zandbij (zandwegen). Omdat er in het besluitgebied op sommige plekken aanwijzingen zijn voor kwel (wijnstverschijnsel) is de ambitie om op enkele plekken poelen te realiseren. Deze zijn zeer kansrijk voor amfibieën, wanneer er een vrije route van poel

² SAB (2023). Quick scan natuur+ Gemert, Deel – Groenesteeg. Projectnummer: 220390. 14 april 2023.

(voortplantingswater) naar het omliggende groen (landhabitat) is. De oorspronkelijke zandwegen in het gebied worden in ere hersteld en bieden een habitat aan bijvoorbeeld zandbijen. De woonvelden zijn in deze denkrichting wat kleinschaliger van karakter. Bij de verdere uitwerking is er aandacht voor een natuurinclusieve inrichting van de openbare ruimte (inheemse beplanting & ecologisch beheer) én bebouwing (bijv. nestgelegenheden). Op deze manier worden de natuurwaarden in het besluitgebied versterkt.

Uitgegaan kan worden dat de voornoemde werkwijzen worden gevolgd en de benodigde nadere maatregelen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. Zo kunnen de negatieve gevolgen van het plan minimaal blijven. Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat er op zijn hoogst sprake zal zijn van een zeer beperkt negatief milieueffect. In ieder geval kan worden uitgesloten dat sprake is van een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu.

4.5 Water

4.5.1 Huidige situatie

In de huidige situatie is het besluitgebied grotendeels onverhard als gevolg van het agrarische grondgebruik. Langs de randen van het besluitgebied lopen twee A-watertgangen, namelijk de Peelsche Loop en de Molenbroekse Loop. Met name de Molenbroekse Loop is in beeld om de waterberging voor Gemert-Noord te verbeteren. Vanuit diverse ontwikkelingen is er in Gemert-Noord namelijk een bergingsopgave van circa 6.570 m³.

4.5.2 Effecten ontwikkeling

Ten behoeve van het programma is een uitgangspuntennotitie³ voor de waterhuishouding met geohydrologisch bureauonderzoek⁴ opgesteld. Op basis van de gekozen hoofdstructuren en woonmilieus in het programma is een inschatting gemaakt van de toekomstige verhardingssituatie in het besluitgebied, op basis waarvan de wateropgave is bepaald. Met de verhardingstoename dienen de waterbergingsvoorzieningen gezamenlijk circa 8.736 m³ berging te hebben. De uiteindelijke waterbergingsopgave dient na het vaststellen van het uiteindelijke verhardoppervlak opnieuw bepaald te worden. Aangevuld met de waterbergingsopgave van Gemert-Noord wordt de totale wateropgave ingeschat op circa 15.306 m³.

In het programma zijn tussen de woongebieden groenstroken voorzien. In het oosten is het voornemen om een deel van de groenstroken in te richten als landschappelijke, glooiende wadi's in robuuste groenzones waar hemelwater wordt opgevangen en in de bodem kan infiltreren. Daarmee wordt de sponswerking van de bodem versterkt. De groenstroken zijn op basis van de geohydrologische kenmerken kansrijk voor het realiseren van wadi's. Het noordwestelijk deel van het besluitgebied is

³ BOOT (2024). Uitgangspuntennotitie waterhuishouding Groenesteeg te Gemert-Bakel. Projectnummer: P22-1253. 7 mei 2024.

⁴ BOOT (2024). Geohydrologisch onderzoek Groenesteeg te Gemert-Bakel. Projectnummer: P22-0613. 16 januari 2024.

niet geschikt voor infiltratie. Daarom zijn in het programma voor het westelijke deel retentiegebieden voorzien. In het zuiden zal het water in het retentiegebied ook deels infiltreren. Specifiek voor de beekzone geldt dat groene daken en/of (gemeenschappelijk) groen voor vertraagde afvoer van water kunnen zorgen. Op basis van deze principes is er voldoende ruimte om in de benodigde bergingsopgave voor de ontwikkeling in het besluitgebied zelf.

Voor de wateropgave in Gemert-Noord geldt dat dit water via een watergang parallel aan de Molenbroekse Loop het besluitgebied binnen zal komen in het zuidwesten. Door de Molenbroekse Loop meer ruimte te geven en hier een natuurvriendelijke meanderende beek te realiseren ontstaat er een waterlichaam met een hoge natuurwaarde. Dit sluit mooi aan op de aanwezige Ecologische Verbindingszone rondom de Peelsche Loop. Een zeer groot deel van de waterbergingsopgave van Gemert-Noord kan met de huidige opzet in het programma in het besluitgebied worden gerealiseerd. Voor een kleine restopgave moet mogelijk elders nog ruimte gevonden worden dan wel kan in de verdere uitwerking van het programma ruimte in het besluitgebied gevonden worden. De mogelijkheden rondom de Molenbroekse Loop en het retentiegebied moeten in samenspraak met het Waterschap AA en Maas verder worden vormgegeven bij de nadere uitwerking van het programma.

Op basis hiervan kan worden aangenomen dat wat betreft water geen sprake is van een belangrijk negatief milieueffect.

4.6 Verkeer

4.6.1 Huidige situatie

In de huidige situatie heeft het besluitgebied grotendeels een agrarisch karakter en daardoor een beperkte bijdrage qua verkeersbewegingen op het omliggende wegennet.

4.6.2 Effecten ontwikkeling

Ten behoeve van het programma is een verkennend verkeersonderzoek⁵ uitgevoerd. De verkeersaantrekkende werking wordt momenteel ingeschat op circa 4.196 motorvoertuigen/werkdagemaal. Omgerekend komt dit neer op 337 pae tijdens het drukste ochtendspitsuur en 379 pae tijdens het drukste avondspitsuur.

Vooralsnog is er in het programma vanuit gegaan dat het verkeer, dat het nieuwe woongebied genereert, afgewikkeld wordt op het bestaande wegennetwerk. Daartoe zijn in het verkennend verkeersonderzoek verschillende opties onderzocht. Omdat fietsen van en naar het centrum wordt gestimuleerd en bovendien de huidige ruimtelijke karakteristiek van de Deel en Deelse Kampen wordt gekoesterd, is in het programma gekozen om deze assen niet met extra autoverkeer te belasten. Dat

⁵ Mobycon (2024). Eerste verkenning verkeer Wvg-gebied in Gemert. Projectnummer: M07823-R-E2. 15 maart 2024.

betekent ook dat de Groenesteeg als voornaamste verkeersontsluiting voor de auto wordt gezien. Een opwaardering van de Groenesteeg is dan ook noodzakelijk als ontsluiting van het nieuwe woongebied. Daarbij wordt uitgegaan van zowel een aansluiting op de Boekelseweg – Noord-Om als op de Koksedijk – Pandelaar. Zo kan ook extra autoverkeer op de Vondellaan worden ontmoedigd. Het verkennend verkeersonderzoek laat namelijk zien dat deze al een hoge verkeersintensiteit heeft. Daarbij zijn de effecten van de recente herinrichting van de Vondellaan nog niet duidelijk. Dit behoeft bij de nadere uitwerking van het programma aandacht.

In 2024-2025 stelt de gemeente Gemert-Bakel een mobiliteitsvisie op. Hierin neemt de gemeente Gemert-Bakel ook een eventuele westelijke Randweg aansluitend op de Noord-Om mee (tracé nader te onderzoeken). Mocht deze Randweg er ooit komen, dan zou deze via een aansluiting op de Groenesteeg eventueel een alternatieve ontsluiting voor het besluitgebied kunnen vormen, waarmee de rotonde op de Noord-Om wordt ontlast.

Op basis van het voorgaande liggen er diverse mogelijkheden om de ontwikkeling op een deugdelijke manier te ontsluiten. Ingrepen op het wegennet in en rondom het besluitgebied zullen daarbij noodzakelijk zijn. De resultaten en keuzes uit de mobiliteitsvisie zullen daarvoor medebepalend zijn. Al met al kan worden gesteld dat er op zijn hoogst sprake zal zijn van een zeer beperkt negatief milieueffect. In ieder geval kan worden uitgesloten dat sprake is van een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu.

4.7 Geluid

4.7.1 Huidige situatie

Het besluitgebied ligt aan de rand van de bebouwde kom van Gemert. De Boekelseweg en Noord-Om zullen in zekere zin ervoor zorgen dat een deel van het besluitgebied te maken heeft met een noemenswaardige geluidbelasting. Het meer westelijk gelegen deel van het besluitgebied heeft een meer landelijk en agrarisch karakter en zal naar verwachting in mindere mate te maken hebben met geluid.

4.7.2 Effecten ontwikkeling

In algemene zin geldt de intentie om zo veel mogelijk langzaamverkeersbewegingen te stimuleren en het autoverkeer zo veel mogelijk in noordelijke richting via de Noord-Om te laten ontsluiten. Zo worden bestaande woonfuncties in de kern van Gemert zo veel mogelijk ontlast van eventuele verkeers- en geluidseffecten als gevolg van de ontwikkeling. Dat neemt niet weg dat met name bestaande woonfuncties in het besluitgebied zelf mogelijk wel een merkbare geluidseffect zullen ondervinden als gevolg van de ontwikkeling.

Uit voorgaande paragraaf volgt dat een definitieve opzet van de ontsluitingsstructuur nader bepaald zal moeten worden op basis van de nog op te stellen mobiliteitsvisie. Dat maakt dat het op dit moment nog niet mogelijk is om de toename van de geluidbelasting als gevolg van extra verkeer op het wegennet

op bestaande woningen te bepalen. Dit zal in het kader van de verdere uitwerking moeten worden gedaan. Wanneer dit leidt tot een merkbare geluidstoename (toename van 1,5 dB die doorgaans hoorbaar is voor het menselijk gehoor) bij de woningen, zullen bron- en of overdrachtsmaatregelen worden voorgeschreven om de geluidsbelasting aanvaardbaar te houden.

Er vanuit gaande dat de benodigde bron- en overdrachtmaatregelen genomen zullen worden wanneer benodigd, zal er als gevolg van het plan geen sprake zijn van een belangrijke negatief effect voor het milieu.

4.8 Luchtkwaliteit

4.8.1 Huidige situatie

Om inzicht te krijgen in de huidige luchtkwaliteit zijn de kaarten met de achtergrondconcentraties van stikstofdioxide (NO₂), fijnstof (PM₁₀) en zeer fijnstof (PM₁₀) bestudeerd. De navolgende tabel brengt de achtergrondconcentraties in de huidige situatie in beeld. Daarnaast is inzicht gegeven in de wettelijke grenswaarden voor de betreffende stoffen zoals benoemd in de Omgevingswaarden richtlijn luchtkwaliteit (§ 2.2.1.1 Bkl). Zoals te zien is zijn de achtergrondconcentraties voor stikstofdioxide en fijnstof in de huidige situatie ruim beneden de gestelde grenswaarden.

Kenmerk	Achtergrondconcentratie (2022)	Grenswaarde
Stikstofdioxide (NO ₂)	12 - 14 µg/m ³	40 µg/m ³
fijnstof (PM ₁₀)	16 - 18 µg/m ³	40 µg/m ³
zeer fijnstof (PM ₁₀)	9 - 10 µg/m ³	25 µg/m ³

Stikstofdioxide en (zeer) fijnstof huidige situatie (Bron: Atlas Leefomgeving).

4.8.2 Effecten ontwikkeling

De categorie woningbouw is opgenomen in bijlage 3A van de Regeling NIBM. De NIBM-grens voor woningbouwlocaties (voorschrift 3A.2) is ≤ 1.500 (netto) woningen met één ontsluitingsweg. De voorgenomen ontwikkeling zal de NIBM-grens uit de regeling niet overschrijden en derhalve niet in betekenende mate bijdragen aan de concentraties luchtverontreinigende stoffen. Met behulp van de Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) is beoordeeld of er ter hoogte van het besluitgebied sprake is van een (dreigende) overschrijding van luchtverontreinigende stoffen. Daaruit volgt dat er geen sprake is van een (dreigende) normoverschrijding. Voor de concentraties verontreinigende stoffen ter plekke van de te realiseren woningen wordt ruim voldaan aan de grenswaarden uit de EU.

Op basis hiervan kan worden aangenomen dat wat betreft luchtkwaliteit geen sprake is van een negatief milieueffect.

5 Conclusie

In voorliggende notitie is beoordeeld of als gevolg van het programma Deelse Kampen nadelige effecten op het milieu zijn te verwachten. De navolgende tabel geeft een overzicht van de beoordeelde milieuaspecten en de daarbij behorende conclusies weer, zoals deze in hoofdstuk 4 aan bod zijn gekomen.

Aspect	Beoordeling milieueffecten
Archeologie	Ter plaatse van het besluitgebied blijken gronden met een archeologische verwachtingswaarde aanwezig te zijn en grote aanwijzingen voor de aanwezigheid van een landweer. De archeologische waarden worden in het (tijdelijk) omgevingsplan beschermd middels een dubbelbestemming. Hierdoor kunnen zonder vervolgonderzoek geen ingrepen in het plangebied plaatsvinden die de archeologische waarden kunnen aantasten. Wat betreft de landweer geldt dat er in het programma rekening is gehouden met het zichtbaar maken van de landweer. Van een negatief milieueffect op dit aspect is hierdoor geen sprake.
Cultuurhistorie	In het besluitgebied zijn verschillende cultuurhistorische waarden aanwezig (oude akkercomplex, gehuchten en molenbiotoop). In het programma wordt de woningbouwopgave zo veel mogelijk met respect van het behoud van de cultuurhistorische waarden in het besluitgebied vormgegeven. Op basis hiervan kan worden aangenomen dat het effect op de cultuurhistorische waarden hierdoor ten hoogste beperkt negatief zijn. Met de gekozen opzet van het programma is het niet als belangrijk negatief effect aan te wijzen.
Natuur (gebiedsbescherming)	In het besluitgebied zijn gronden met een NNB-status aanwezig. Het programma voorziet echter niet in ruimteclaims ter plaatse van of in de directe nabijheid van deze gronden die van invloed kunnen zijn op de aanwezige natuurwaarden. Van een negatief milieueffect op dit aspect is hierdoor geen sprake.
Natuur (soortenbescherming)	Op grond van verricht natuuronderzoek volgt dat er mogelijk beschermde soorten in het besluitgebied aanwezig zijn. Bij de verdere uitwerking van de ontwikkeling is het noodzakelijk om nader onderzoek naar deze beschermde soorten uit te voeren. Mocht hieruit blijken dat inderdaad sprake is van de verstoring van de betreffende soorten, dan zullen maatregelen moeten worden getroffen om negatieve effecten te voorkomen. Als deze werkwijze wordt opgevolgd zijn er wat betreft soortenbescherming geen negatieve effecten te verwachten. Zeker niet omdat in de

	opzet van het programma invulling wordt gegeven aan maatregelen om natuurwaarden in het besluitgebied te versterken.
Water	Op grond van verricht onderzoek volgt dat het beoogde watersysteem aansluit bij de geohydrologische kenmerken van het besluitgebied. Er wordt voldoende ruimte geboden om de wateropgave als gevolg van de ontwikkeling in het besluitgebied op te lossen. Er ligt eveneens een grote kans om de wateropgave van Gemert-Noord in de ontwikkeling op te lossen. Op deze manier zijn negatieve milieueffecten op dit aspect uit te sluiten.
Verkeer	De beoogde ontwikkeling zorgt voor een verkeersaantrekkende werking, die ertoe leidt dat zowel binnen als buiten het besluitgebied mogelijk verkeerskundige ingrepen moeten plaatsvinden om de verkeersafwikkeling op een goede manier vorm te geven. In het kader van de nog op te stellen mobiliteitsvisie wordt dit nader uitgewerkt. Ondanks dit gegeven is er geen aanleiding om aan te nemen dat wat betreft verkeer sprake is van te verwachten negatieve milieueffecten.
Geluid	Als gevolg van de ontwikkeling zal er sprake zijn van een verkeersaantrekkende werking. Hiermee kunnen veranderingen optreden in de geluidssituatie van bestaande woningen. De eventuele toename van de geluidshinder is op basis van het programma niet te berekenen en zal in het kader van de verdere uitwerking moeten gebeuren. Wanneer sprake is van een merkbare geluidstoename bij de woningen, zullen bron- en of overdrachtsmaatregelen worden voorgeschreven om de geluidsbelasting aanvaardbaar te houden. Ervan uit gaande dat de benodigde bron- en overdrachtsmaatregelen genomen zullen worden wanneer benodigd, wordt geen belangrijk negatief milieueffect verwacht.
Luchtkwaliteit	Er zijn geen nadelige gevolgen te verwachten. Het project draagt Niet in Betekenende Mate bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit en gezien de bestaande achtergrondconcentraties is geen sprake van een wezenlijke verslechtering.

De uitkomst van de in voorgaande hoofdstukken uitgevoerde toets is dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het project die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het opstellen van een MER is daarom niet nodig.

sab adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling
info@sab.nl - www.sab.nl

sab Arnhem
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

sab Amsterdam
Jacob Bontiusplaats 9
1018 LL Amsterdam